

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, Marine Kosović Marković, predsjednice vijeća, Lidije Vukičević i mr. sc. Inge Vezmar članica vijeća, te sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatske banke za obnovu i razvitak, Z., protiv rješenja tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., klasa: UP/II-008-07/18-01/827, urbroj: 401-01/10-18-2 od 10. prosinca 2018., uz sudjelovanje zainteresirane osobe H. Š., Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 6. ožujka 2019.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništavanje točke 1. i 2. rješenja Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, klasa: UP/II-008-07/18-01/827, urbroj: 401-01/10-18-2 od 10. prosinca 2018.

II. Poništava se točka 3. rješenja Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, klasa: UP/II-008-07/18-01/827, urbroj: 401-01/10-18-2 od 10. prosinca 2018.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem poništeno je rješenje tužitelja Broj: 29/2018 od 30. listopada 2018. (točka 1. izreke). Točkom 2. izreke osporenog rješenja odobrava se zainteresiranoj osobi pravo na pristup preslici popisa svih korisnika kredita koje je Hrvatska banka za obnovu i razvitak kreditirala u razdoblju od 1. kolovoza do 30. rujna 2018. godine, uz iznose kredita. Točkom 3. izreke navedenog rješenja tužitelju je naređeno da postupi sukladno točki 2. izreke tog rješenja u roku od 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

Protiv naprijed navedenog rješenja tužitelj je podnio tužbu u kojoj navodi da je zahtjev odbijen imajući u vidu odredbu članka 23. stavka 5. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj: 25/13. i 85/15., dalje: ZPPI), odnosno zbog zloupotrebe prava na pristup informacijama. Nabraja sve zahtjeve koje je zainteresirana osoba podnijela tužitelju. Ističe da je zainteresirana osoba podnijela ukupno 41 zahtjev, odnosno 134 zahtjeva ako bi se uključili i podzahtjevi. Poziva se na odredbe Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak („Narodne novine“, broj: 138/06. i 25/13., dalje: ZOHBOR) i Zakona o kreditnim institucijama („Narodne novine“, broj: 159/13., 19/15. i 102/15., dalje: ZOKI), iz kojih proizlazi da tužitelj obavlja bankovne poslove pa je vezan čuvanjem bankovne tajne. Također, poziva se na odredbe Zakona o transparentnosti tokova javnih sredstava („Narodne novine“, broj: 72/13. i 47/14.). Uspoređuje svoje poslovanje s poslovanjem Europske investicijske banke s kojom je u poslovnom odnosu, a koja osigurava zaštitu povjerljivih informacija koje

joj daju klijenti. Poziva se na odredbe članka 15. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje: UFEU). Ističe da je pogrešno shvaćanje tuženika da bi samo zbog činjenice što se tužitelj (dijelom) financira javnim sredstvima, trebao primijeniti članak 16. stavak 3. ZPPI-a. To zbog ograničenja predviđenih drugim hrvatskim zakonima, ali i propisima Europske unije (dalje: EU) koji ne poznaju automatizam objave podataka, već postoji obveza čuvanja bankovne tajne. Predlaže Sudu da prekine ovaj spor i zatraži od Suda EU tumačenje je li odredba članka 16. stavka 3. ZPPI-a usklađena s pravom EU. Ističe da je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske usvojilo prijedlog tužitelja te podnijelo zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti niza pravomoćnih presuda ovoga Suda te predlaže ovaj spor prekinuti dok Vrhovni sud Republike Hrvatske ne riješi o tim zahtjevima. Smatra rješenje tuženika nezakonitim te predlaže isto poništiti.

Tuženik u odgovoru na tužbu smatra da se ZOHBOR i ZOKI ne mogu u konkretnom slučaju uzimati kao *lex specialis*, budući da je ovdje potrebno primijeniti ZPPI. Prema odredbi članka 16. stavka 3. ZPPI-a informacija o raspolaganju javnim sredstvima mora biti dostupna javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa jer tužitelj nesporno raspolaže javnim sredstvima. Smatra kako je nepotrebno pozivanje tužitelja na propise koji se odnose na Europsku investicijsku banku, odnosno na propise EU, jer je ZPPI propis čije je donošenje u nadležnosti država članica te se njime razrađuje ustavno pravo građana. Navodi da nije osnovan prijedlog da Sud ponovno podnese zahtjev Sudu EU za donošenje prethodne odluke, pri čemu ukazuje na rješenje Suda EU broj C-90/18 od 6. rujna 2018., kojim je zahtjev za donošenjem prethodne odluke proglašen nedopuštenim. Ističe da je Vrhovni sud Republike Hrvatske presudom broj Uzpz-6/16 od 17. listopada 2018. odbio zahtjev tužitelja za izvanrednim preispitivanjem pravomoćne presude Suda broj: UsII-101/15 od 2. rujna 2015. u bitnom potvrdivši stav da se u konkretnom slučaju radi o raspolaganju javnim sredstvima u smislu članka 16. stavka 3. ZPPI-a. Predlaže tužbeni zahtjev odbiti.

Zainteresirana osoba u odgovoru na tužbu ističe da se ovdje radi o informaciji o raspolaganju javnim sredstvima koje su dostupne javnosti i bez provođenja postupka testa razmjernosti te predlaže tužbu odbiti.

Sud je, sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17., dalje: ZUS), dostavio očitovanje tuženika i zainteresirane osobe tužitelju.

Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja (članak 55. stavak 3. ZUS-a) Sud tužbeni zahtjev ocjenjuje djelomično osnovanim.

Pravilno utvrđuje tuženik da tužitelj raspolaže javnim sredstvima jer to proizlazi iz odredbe članka 5. stavka 2. ZOHBOR, prema kojoj temeljni kapital HBOR-a uplaćuje Republika Hrvatska iz državnog proračuna, a sukladno odredbi članka 8. stavka 2. ZOHBOR, Republika Hrvatska jamči za obveze HBOR-a bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Stoga, u konkretnom slučaju, dolazi do primjene odredba članka 16. stavka 3. ZPPI-a, prema kojoj su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak. U konkretnom slučaju stranke ne navode da bi se radilo o informacijama koje predstavljaju klasificirani podatak, što znači da tražene informacije trebaju biti dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa.

Ovaj Sud je rješenjem poslovni broj: UsII-286/17 od 16. kolovoza 2018. prihvatio prijedlog tužitelja i Sudu EU podnio zahtjev za tumačenje relevantnih izvora prava EU, jer prema odredbi članka 2. podstavka 2. ZPPI-a, taj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu s

Uredbom, a Uredba u članku 4. stavku 2. ne propisuje dostupnost informacija bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa.

Rješenjem Suda EU broj: C-90/18 od 6. rujna 2018. taj je Sud u okolnostima konkretnog slučaja ocijenio da je zahtjev za prethodnu odluku podnesen u predmetu poslovni broj: UsII-286/17 očito nedopušten. Zbog navedenog, Sud je na konkretan slučaj primijenio naprijed navedenu odredbu članka 16. stavka 3. ZPPI-a, budući je ocijenio pravilnim stajalište tuženika da tužitelj raspolaže javnim sredstvima. Kako se ne radi o klasificiranim podacima, unatoč postojanju ograničenja na pristup informacijama (članak 15. stavak 2. točka 2. ZPPI-a), odnosno obvezi čuvanja bankovne tajne, tražene informacije moraju javnosti biti dostupne bez ikakvog ograničenja pa Sud prihvaća i stajalište tuženika da se ne može razmatrati pitanje zloupotrebe prava na pristup informacijama.

S obzirom da se u ovom predmetu ne radi o bitno drukčijim činjeničnim, odnosno pravnim okolnostima u odnosu na predmet u kojem je Sudu EU podnesen zahtjev za prethodnu odluku, niti su nastupile neke nove okolnosti, Sud ne nalazi potrebnim ponovno podnijeti taj zahtjev.

U odnosu na prigovor tužitelja da je u tijeku postupak po izvanrednom pravnom lijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, treba reći da to nije od utjecaja na ovaj spor jer se radi o pravomoćnim presudama. Također, Vrhovni sud Republike Hrvatske presudom broj U-zpz-6/2016-7 od 17. listopada 2018. i U-zpz-7/2016-7 od 20. studenoga 2018. odbio je zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude ovog Suda broj: UsII-101/15-5 od 2. rujna 2015. i UsII-92/15-5 od 27. kolovoza 2015. te prihvatio stajalište ovog Suda da tužitelj raspolaže javnim sredstvima, da tražene informacije ne predstavljaju klasificirane podatke te da se u takvom slučaju primjenjuje odredba članka 16. stavka 3. ZPPI-a. Također, Vrhovni sud je izrazio stajalište da se ZOKI ne može u konkretnom slučaju uzeti kao *lex specialis*, jer bi pravno načelo *lex specialis derogat legi generali* moglo primijeniti jedino kad u materijalnopравnim odredbama ZPPI-a ne bi postojalo izuzeće koje se odnosi na postojanje bankovne tajne kao posebne vrste poslovne tajne.

Međutim, Sud, koji sukladno odredbi članka 31. stavak 1. ZUS-a, nije vezan razlozima tužbe, nalazi nezakonitom točku 3. izreke rješenja tuženika, kojom se tužitelju naređuje omogućiti pristup informacijama u roku od 30 dana od dana primitka rješenja. Ovo iz razloga što je odredbom članka 26. stavka 1. ZPPI-a propisano da tužba u upravnom sporu ima odgodni učinak ako je rješenjem omogućen pristup informaciji. Prema tome, kod određivanja roka za omogućavanje pristupa informaciji, u smislu odredbe članka 25. stavka 7. ZPPI-a, tuženik je morao imati na umu i citiranu odredbu članka 26. stavka 1. ZPPI-a te je nezakonito tužitelju naredio da omogući pristup informaciji prije nego što je upravni spor o zakonitosti tog rješenja dovršen, odnosno prije nego što je rješenje tuženika postalo pravomoćno.

Slijedom navedenog, na temelju odredbe članka 57. stavka 1. i 58. stavka 1. ZUS-a, odlučeno je kao u izreci.

U Zagrebu 6. ožujka 2019.

Predsjednica vijeća
Marina Kosović Marković, v.r.